

melse med ovenstående. Ændring af praksis sker med hjemmel i lovforslagets § 4 og § 19, jf. ovenfor. Ministeriet vil udarbejde nærmere retningslinjer herfor.

Der henvises til lovforslagets §§ 4, 19, og 38, og bemærkningerne hertil.

4.10. Samværschikane

4.10.1. Gældende ret

Efter den gældende § 12, stk. 2, kan retten overføre forældremyndigheden fra moderen til faderen alene, hvis ændringen er bedst for barnet. Ved afgørelsen skal der lægges vægt på, om indehaveren af forældremyndigheden uden rimelig grund hindrer gennemførelsen af samvær. En tilsvarende bestemmelse findes i § 13, stk. 2, hvorefter retten kan overføre forældremyndigheden, der ved aftale eller dom er tillagt den ene forælder, hvis det er bedst for barnet, navnlig på grund af væsentligt forandrede forhold. Også i den forbindelse skal der lægges vægt på, om indehaveren af forældremyndigheden uden rimelig grund hindrer gennemførelsen af samvær.

Hvis den ene forælder således uden rimelig grund hindrer gennemførelsen af samvær, vil det i nogle tilfælde kunne være det afgørende element ved vurderingen af, om forældremyndigheden skal overføres til den anden forælder. Det skal dog på grundlag af en vurdering af samtlige omstændigheder i sagen anses for bedst for barnet, at forældremyndigheden skal overføres til den anden forælder.

4.10.2. Udvalget om Forældremyndighed og Samvær

Udvalget om Forældremyndighed og Samvær har foreslået en generel bestemmelse i lovforslaget om, at alle afgørelser efter loven træffes efter, hvad der er bedst for barnet, jf. lovforslagets § 4. Der henvises til pkt. 2.1.3. i de almindelige bemærkninger. Uanset at det således ikke af lovforslaget om forældreansvar vil fremgå direkte af lovteksten – som ved den tidligere lovs §§ 12, stk. 2 og § 13, stk. 1, – at samværschikane kan føre til overførelse af forældremyndigheden, er det udvalgets opfattelse, at der i vurderingen af ”barnets bedste” vil skulle tages hensyn til, om den ene forælder uden rimelig grund hindrer den anden forælders samvær. Udvalget finder derfor også, at domstolene i fremtiden vil skulle lægge vægt på dette, når der skal træffes afgørelse om forældremyndighed. Der henvises til betænkningens afsnit 6.4.7.5.2.

I samværsager, hvor en bopælsforælder uden påviselig grund søger at hindre samværet mellem barnet og samværsforælderen, anbefaler Udvalget om Forældremyndighed og Samvær, at der så tidligt som muligt

i sagsforløbet iværksættes en børnesagkyndig undersøgelse, der kan søge at afklare, hvad der ligger til grund herfor, og om det er til barnets bedste, at der fortsat er samvær, selv om dette eventuelt skal gennemføres ved tvang. En sådan tidlig afdækning af omstændighederne – samt muligheden for at tilbyde børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling mv. – anses for at være i både barnets og forældrenes interesse. Der henvises til pkt. 4.8.2. i de almindelige bemærkninger.

4.10.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser

Ministeriet finder, at det er nødvendigt at rette stor opmærksomhed mod de sager, hvor en forælder uden påviselig grund søger at hindre samværet mellem barnet og samværsforælderen. Barnet har behov for kontakt med begge sine forældre, og begge forældre har et ansvar for, at samværet kan virkeliggøres. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets §§ 4 og 19 og bemærkningerne hertil. Der skal derfor hurtigt gribes ind over for samværschikane.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fortsat skal indgå som et vigtigt moment – der skal tillægges betydelig vægt – om den ene forælder uden rimelig grund hindrer den anden forælders kontakt til barnet. Der henvises til pkt. 2.1. og lovforslagets § 4, samt bemærkningerne hertil.

Ministeriet finder, at der er behov for at indskærpe over for statsforvaltningerne, at der ved vurderingen af, hvad der er barnets bedste, jf. § 4, skal anlægges et fremtidsorienteret perspektiv.

Dette gør sig særligt gældende i sager om forældremyndighed efter lovforslagets §§ 11 og 14, samt ved afgørelsen om, hvor barnet skal have bopæl. Det er en stor belastning for barnet, såfremt den ene forælder konstant hindrer den anden forælders kontakt til barnet og vanskeliggør et samarbejde om barnet. I de tilfælde, hvor samværschikane påvises, skal retten – uanset at barnet hidtil har haft bopæl hos den pågældende forælder – overveje at ændre afgørelsen om barnets bopæl (eller overføre forældremyndigheden) til den anden forælder, hvis denne må anses som bedre egnet til fremover at varetage samarbejdet omkring barnet og sørge for, at kontakten til den anden forælder bliver opretholdt. Der henvises til pkt. 3.3.3. og 3.4.3. samt til lovforslagets §§ 11, 14 og 17 og bemærkningerne hertil.

Ministeriet finder samtidigt, at de børnesagkyndige erklæringer fremover skal indeholde både en vurdering af barnets øjeblikssituation, men også et mere